

OKTATÁSI MINISZTERIUM

SZÓBELI VIZSGATÉTELEK

52 1499 03 Pedagógiai asszisztens

szakképesítés

A szakmai vizsga szóbeli tantárgyai:

Pedagógia
Gyógypedagógia
Gyermek- és ifjúságvédelem (és egészségtan)
Pszichológia
Oktatástechnika

A 4/1996. (V.24.) MüM rendelettel módosított 10/1993. (XII.30.) MüM sz. rendelet 27. § (1) bekezdése alapján, a szóbeli tételleket 690/2000. számon kiadom.

2000

Pedagógia

1. A pedagógia tudománya, célja, tárgya, feladata és tudományközi kapcsolata
2. A nevelés fogalma, alapvető jegyei, a nevelés kialakulása
3. A nevelés szükségessége: a személyiség fejlődését befolyásoló tényezők (öröklés, környezet, nevelés)
4. Érték, eszmény, cél és feladatok a nevelésben (szükséglet mint a cél meghatározásának kiindulópontja)
5. A nevelés színtere: a család
6. A nevelés színtere: az óvoda, az iskola és a napközi otthon
7. A közművelődés fogalma, célja, feladata, intézményhálózata
8. A nevelés folyamata, szerkezete és sajátosságai a szokások és a jellemalakítás szempontjából
9. A nevelési módszer fogalma, a módszer megválasztását befolyásoló tényezők, a módszerek jellemzői
10. A nevelő mint modell, a pedagógiai asszisztens személyiségjegyei. A pedagógussal történő együttműködés formái. Vezetési stílusok
11. A pedagógiai kommunikáció szerepe a személyiségfejlesztés folyamatában. Konfliktusok kialakulása és kezelése a nevelés folyamatában
12. A közösség fogalma, jellemzői, az iskolai közösség alakításának lehetőségei
13. A gyermek megismerésének lehetőségei, vizsgálati módszerek
14. A játék fogalma, jellemzői, feltételei és fajtái. A pedagógiai asszisztens feladatai a játék irányításában
15. A munka jellemzői, munkaalkalmak csoportosítása, tervezésének, szervezésének, irányításának általános szabályai. A munka nevelő értéke (egy konkrét példán keresztül bemutatva)
16. Az oktatás fogalma, általános jellemzése, szervezeti és munkaformái, a tanulás módja
17. Az oktatás módszerei és eszközei, ezek alkalmazásának általános szabályai
18. A nevelés és oktatás alapküldetése i (törvények, NAT, helyi program, pedagógiai program, működési szabályzat). Tanulási stratégiák

19. A differenciált bánásmód fogalma, alkalmazásának szükségessége, a pedagógussal történő együttműködés formái
20. A nevelés speciális esetei (tehetséges, magatartási és tanulási problémákkal stb. küzdő gyermek). A korrigáló, a helyettesítő és pótló nevelés
21. A szabadidő fogalma, a szabadidős tevékenységek fajtái, csoportosítása, a pedagógiai asszisztens szervezési, irányítási feladatai
22. A művészeti tevékenységek (irodalmi, zenei, képzőművészeti) feladatai (szervezés, irányítás) a szabadidős tevékenységek rendszerében. A pedagógiai asszisztens szervezési és irányítási feladatai
23. Mozgás és sporttevékenységek szervezésének, vezetésének általános szabályai és lehetőségei az intézményben, a pedagógiai asszisztens feladatai
24. Ünnepek, megemlékezések, különböző jellegű intézményen belüli és kívüli programok (színház, évközi szünet, tábor) tervezése, szervezése, a pedagógiai asszisztens szervezési és irányítási feladatai
25. Szabadon választott téma (pl.: szakirodalom ismertetés vagy a képző iskola helye sajátosságainak figyelembevételével)

Gyógypedagógia

1. A gyógypedagógia fogalma, értelmezése (tárgya, célja, feladatai, integráció, szegregáció)
2. A fogyatékoság fogalma, kritériumai, területei (normalitás, okok, tünetek általában)
3. A gyógypedagógia intézményrendszere, törvényi szabályozása
4. A gyógypedagógus személyisége. A pedagógiai asszisztens és a gyógypedagógus kapcsolatrendszere
5. A fogyatékoság felismerése, a korai fejlesztés és a családi nevelés általános kérdései
6. A fogyatékosok intézményes nevelésének általános kérdései
7. A fogyatékosok társadalmi rehabilitációjának általános kérdései
8. A gyógypedagógia területére tartozó más rendellenességek: autizmus, tanulási rendellenességek, mutizmus
9. A gyógypedagógia területére tartozó más rendellenességek: POS, inadaptált gyerek – neurotikus, pótcselekvés, aszociális és antiszociális megnyilvánulások
10. A beszéd fogyatékoság fogalma, fajtái és okai
11. Az értelmi fogyatékoság fogalma, fajtái és okai
12. A látási fogyatékoság fogalma, fajtái és okai
13. A mozgásfogyatékoság fogalma, fajtái és okai
14. A hallási fogyatékoság fogalma, fajtái és okai
15. Szabadon választott téma: szakirodalom vagy speciális terület ismertetése

Gyermek- és ifjúságvédelem (egészségtan)

1. A gyermek- és ifjúságvédelem fogalma, a gyermekvédelmet alapvetően meghatározó társadalmi tényezők
2. A magyarországi gyermekvédelem kialakulása és története
3. A gyermekvédelem szervezeti felépítése, irányítása és területei
4. A gyermekvédelmi gondoskodásra leggyakrabban rászoruló gyermeknépeség csoportok, a FI-MO-TA tünetcsoport
5. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény alapelvei, a gyermekek védelmének rendszere
6. A gyermekjóléti alapellátás feladata, az ellátás formái, a Gyermekjóléti Szolgálatok feladata, működése
7. A védőnői szolgálat és a nevelési tanácsadók tevékenysége
8. Az óvodai és az iskolai gyermekvédelem
9. ENSZ Egyezmény a gyermek jogairól
10. A családokkal történő kapcsolattartás etikája, a segítő szerep
11. Magatartásproblémás gyermekekkel való bánásmód pedagógiája, módszerei
12. A gyermek- és fiatalkori antiszociális magatartás megnyilvánulási formái
A deviancia fogalma, újkori devianciák
13. Az egészség, az egészségvédelem és az egészségnevelés fogalma, célja, feladata, tartalma
14. Járványos betegségek (kanyaró, skarlát, bárányhimlő, mumpsz, rózsahimlő)
15. Influenza, fertőző májgyulladás, légúti betegségek, érzékszervi elváltozások, betegellátás és a lázcsillapítás módjai
16. Baleseti források és megelőzésük. Az elsősegélynyújtás fogalma, általános szabályai. Segélyhívás szabályai. Élet-halál jelei. Újraélesztés ABC-je
17. Sebellátás, vérzéscsillapítás, csonttörések, rándulás és ficam tünetei
18. Ájulás, eszméletvesztés, sokk-állapot. A kimentés szabályai. Az áram okozta sérülések. Az égés, a napszúrás és a hőséguta tünetei

19. A környezet. Természetes és mesterséges környezet összetevői, szerepük a gyermek személyiségfejlődésében
20. A gondozás szerepe a nevelés folyamatában. A személyi gondozás fogalma. Tisztálkodási szokások alakítása, érzékszervek ápolása
21. Az egészséges életmód szokásai. Az öltözködési szokások alakítása
22. Az egészséges táplálkozás. Kulturált étkezési szokások. Tápanyagok élettani szerepe
23. A mozgás és edzés lehetőségei. A pihenés és alvás jelentősége
24. Fokozott gondozást igénylő gyermek személyi gondozása. Pszichogén funkciózavarok
25. Különleges bánásmódot igénylő gyerekekkel kapcsolatos feladatok (cukorbeteg, szívbeteg, vese-beteg, lisztérzékeny stb.)
26. A mentálhigiéné fogalma, feladatai
27. Káros szenvedélyek: dohányzás, alkohol, kábítószeres és az ellenük való küzdelem feladatai. A DADA program ismertetése

Pszichológia

1. A pszichológia tudománya: fogalma, kialakulása, vizsgálati módszerei, területei
2. A személyiség fogalma, jellemzői. A szocializáció szinterei. Szocializációs ártalmak
3. A kognitív folyamatok: érzékelés, észlelés, a figyelem szerepe a megismerésben
4. A kognitív folyamatok: emlékezet, képzelet
5. A kognitív folyamatok: gondolkodás, kreativitás, intelligencia
6. A tanulás fogalma, alapmechanizmusai és fajtái
7. A motiváció, a motívumok rendszere. Az akarati cselekvés
8. A fejlődés fogalma. A filogenetikus fejlődés szintjei. Az életkori sajátosságok szerepe az ontogenetikus fejlődésben. Az életkori szakaszok közötti átmenet pszichés jellemzői
9. A fejlődés jellemzői 0-tól 1 éves korig. Az anya-gyermek kapcsolat meghatározó szerepe és ennek vizsgálatai
10. A kisgyermekkor életkori sajátosságai. Minőségi változások a pszichikus (beszéd, manipuláció) funkciókban. Az „én” tudat kialakulása
11. Az óvodáskor főbb életkori jellemzői, különös tekintettel a beszéd, a gondolkodás, a képzelet sajátos megnyilvánulásaira
12. Az óvodáskorból az iskoláskorba való átmenet pszichés sajátosságai. Az iskolaérettség területei és kritériumai
13. Az iskoláskor első szakaszának általános ismérvei: az érdeklődés, a tanulás, az érzelmi-akarati élet és a kortárs kapcsolatok jellemzői
14. A serdülőkor mint a „konfliktusok” időszaka. A biológiai és a pszichés változások hatása, a szociális kapcsolatok alakulása
15. Az ifjúkor, a felnőtté válás évei. Felnőttkor, öregkor legfontosabb pszichés jellemzői
16. A fejlődés eltérő üteme: akceleráció, retardáció, fixáció. Az elhárítás korai módja: a regresszió
17. A csoport, a csoportok fajtái, csoportdinamika. A társas befolyásolás és az előítéletek
18. A szerep szociálpszichológiai meghatározása, a szereptanulás folyamata, a szerepkonfliktusok kialakulása. A játzmák az emberi kapcsolatokban

19. Kommunikáció fogalma, fajtái, szinterei. Kommunikációs zavarok és azok pszichológiai hatása
20. Az intézményes (bölcsőde, óvoda, iskola) nevelés pszichológiai elemzése. A pedagógus személyisége. A tanulók megismerése, és a tanulói tevékenység ellenőrzésének, értékelésének pszichológiai kérdései
21. Szabadon választott téma: szakirodalom vagy speciális terület ismertetése

Oktatástechnika

1. Az oktatástechnika és az oktatástechnológia fogalma, az oktatástechnikai eszközök csoportosítása, szerepük az ismeretszerzésben
2. A taneszközök szerepe a tanítási-tanulási folyamatban (kölcsonhatás), a taneszközök rendszerezése
3. Az írásvetítő működési elve, típusai, szerkezete, felhasználhatósága
4. A diavetítő működési elve, típusai, szerkezete, felhasználhatósága
5. A fényképezőgép működési elve, típusai, szerkezete, felhasználhatósága
6. Az epizskóp, epidiaszkóp működése elve, szerkezete, felhasználhatósága
7. A videó működési elve, felhasználási lehetősége. A kazetták tárolása
8. A lemezjátszó működési elve, felhasználási lehetősége
9. A magnetofon működési elve, felhasználási lehetősége
10. A nyelvi laboratóriumok az oktatásban
11. A médiumok kiválasztása, tervezése, kivitelezése
12. Az auditív információhordozók tervezése és kivitelezése
13. A vizuális információhordozók fajtái, azok tervezése és kivitelezése
14. Az írásvetítő transzparens készítésének menete
15. A médiatár és annak iskolai feladatai (taneszközök nyilvántartása, kezelése, tárolása)
16. A számítógép működési elve, felépítése, kezelése
17. Másolás, sokszorosítás. A fénymásoló elve, felépítése. Szerelő nélkül elhárítható hibák javítása
18. TV, rádió, működési elve, felépítése, kezelése
19. A tantermek berendezése, felszerelése
20. Biztonságtechnikai előírások, balesetvédelem